

Коледа

Ивет Маркова 6в клас

История

- ▶ Рождество Христово, също Коледа, Божик или Божич, е един от най-големите християнски празници. На него християните честват раждането на Сина Божий Иисус Христос. Според Евангелието от Лука това станало в град Витлеем, провинция Юдея. Православните християни честват Рождество Христово. Рождество Христово е един от 20-те църковни празници в България. Отбелязва се на 25 декември (по григорианския и новоюлианския календар), на 6 януари от арменската църква, а след 31 март 1916 г. (когато в България като държавен календар е приет т. нар. „нов стил“ - Григорианския календар) на 7 януари по официалния граждански календар, който ден се отбелязва като 25 декември (по юлианския календар). През 1968 г. Българската православна църква установява чествването на 25 декември. В България отново е официален празник с решение на 9-ото Народно събрание от 28 март 1990 г.

Обичаи в България

- ▶ Традицията задължително включва и посещение на коледари. Коледуването се извършва през нощта между Бъдни вечер и сутринта на Коледа. Според вярванията тогава излизат редица свръхестествени същества като караконджули, вампири, таласъми. Останало от древните езически традиции е вярването, че коледарите имат силата да изгонят всички зли духове и именно затова те преминават през тъмната част на денонощието от къща на къща. Песните им наричат за здраве и берекет, а стопаните ги посрещат и ги даряват. Има различни песни, които се изпълняват при коледуване, но всички те са посветени на наричането за здраве и берекет през новата година. Във времето, когато страната е била все още силно аграрно развита, Коледа се е падала в средата на зимата и тепърва е предстояло да започне новата земеделска година. Обичайно е домакините да даряват коледарите с т.нар. „колаче“. Това е вид тестено изделие, което се прави от брашно, като се оформя в кръг с дупка по средата. Често се поставя върху коледарката - специална тояга, която коледарите носят, когато обикалят по къщите. Традиционното облекло на коледарите включва дебели и топли ямурлуци - специални дрехи, произвеждани ръчно от вълна и козина по отдавна забравена технология. Целта им е да пазят от студ и дъжд, като в миналото са били традиционни дрехи за пастири и овчари. Днес са останали само като символ на традицията при различни обреди.

Трапеза

- ▶ След постните ястия на Бъдни вечер коледната трапеза трябва да бъде богата - с местни ястия и деликатеси. По традиция за празничната вечер се пече пуйка със зеле. На масата присъстват сарми, пържоли, баница, туршия. По-добрите кулinari могат да приготвят тиква, пълнена с месо, капама със свинско или телешко месо. Капамата съдържа кисело зеле, кайма, сарми с месо, наденица или луканка, кървавица, сланина. Перфектната капама се състои от всичко това. Продуктите се слагат задължително в глинен съд и се готвят много дълго на бавен огън - поне няколко часа. Съдът се затваря с тесто, за да може да се задуши месото добре. Десертът също не трябва да липсва. Той може да бъде от вкусни коледни сладки, коледен пудинг или торта.

